Teisminio proceso Nr. 2-06-3-05019-2021-1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. gruodžio 1 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Artūro Driuko (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanauskaitės,

susipažinusi su 2022 m. lapkričio 22 d. paduotu **ieškovės E. B.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 14 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė E. B. padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 14 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo atmestas jos ir ieškovo R. B. ieškinys atsakovui S. G. dėl 25 857,27 Eur skolos priteisimo. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės paduotas kasacinis skundas grindžiamas CK 6.54, 6.65 straipsnių, CPK 178 straipsnio, 182 straipsnio 4 punkto netinkamu aiškinimu ir taikymu bei nukrypimu nuo kasacinio teismo praktikos. Kasaciniame skunde nurodomi šie argumentai: 1) teismai nepagrįstai nusprendė, kad ieškovai privalėjo įrodyti, jog šalys nesusitarė dėl gautų įmokų paskirstymo kitaip, nei nustatyta CK 6.54 straipsnio 2-4 dalyse. Teismai pripažino, kad šalys paskolos sutartyje neaptarė skolos grąžinimo įmokų paskirstymo tvarkos, t. y. nepasisakė dėl kitokios, nei įstatyme nustatytos įmokų paskirstymo tvarkos. Todėl ieškovai neturėjo pareigos įrodinėti, kad šalys pakeitė įstatyme nustatytą įmokų paskirstymo tvarką, kuri yra preziumuojama; 2) teismai nepagrįstai taikė CK 6.54 straipsnio 5 dalį, akcentuodami, kad ieškovai pažeidė pareigą informuoti atsakovą apie jų atliktą gautų įmokų paskirstymą. Tokios pareigos ieškovai neturėjo, nes įmokų paskirstymo tvarka nustatyta įstatymu. Be to, mokėjimo pavedime nebuvo nurodyta įmokų paskirstymu tvarka, o nurodyta tik jo paskirtis – paskolos grąžinimas (sutartinė hipotekos sutartis). Ieškovės nuomone, mokestinio pavedimo paskirtis, kurioje daroma nuoroda į patį sutarties sudarymo faktą, negali būti vertinama, kaip įmokų paskirstymo tvarkos pakeitimas; 3) nors teismai nurodė, kad vadovaujasi Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. vasario 23 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-101-611/2017 pateiktu CK 6.54 straipsnio 5 dalies normos išaiškinimu, tačiau faktiškai juo nesivadovavo. Priešingai, nei nurodė teismai, kasacinio teismo nutartyje išaiškinta, kad šalių sutarta ar įstatymo nustatyta įmokų paskirstymo tvarka vienašališkai negali būti keičiama (22 punktas); nepaisant to, kokį įmokos paskirstymo eiliškumą nurodo skolininkas, kreditorius, jeigu su tuo nesutinka, turi teisę paskirstyti įmokas pagal CK 6.54 straipsnio 1-4 dalyse nurodytą eiliškumą (24 punktas).

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Grąžintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovei E. B. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 582 (penkis šimtus aštuoniasdešimt du) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. lapkričio 22 d. AB "Swedbank", mokėjimo nurodymo Nr. ROIK:22188768407.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai	Danguolė Bublienė

Artūras Driukas

Jūratė Varanauskaitė